

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 24.

Indult Bétsből, Kedden, September 20-dikán, 1831.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Sept. 2-dikán költ kegyelmes végzése által, Msgs Pieringer Mihály és Leicher Félix Urakat a' Ts. K. Közön-séges Udv. Kamarának Udvari Tanátso-sait számos esztendei hasznos szolgál-at-jok által szerzett érdemeiknek tekinte-téből eddig volt teljes fizetéseknek meg-hagyásával kegyelmesen nyugodalomra botsájtani.

A' sok szomorú halálos esetek kö-zött, mellyek öt hat nap óta ezen fővá-rospan történtek, közelebbről Hazánkat is több főrangú személyek elhunytá ér-dekli. Meghaláloztak nevezetesen:

Nagy Méltos. Galantai Gróf Eszter-házy Nep. János Ts. K. Kamarás és Belső titkos Tanácsos Urnak Veszprém Várm. Fő Ispányának Hitvесе, született Gróf Losontzi Bánffy Ágnes Aszszony, Tsillagkeresztes Dáma, a' Fels. Tsászár-nének Palotás Dámája. Ezt a' ritka lel-ki tehetségekkel és szép virtusokkal fény-lett fő Aszszonyságot Sept. 14 dikén éle-tének 79-dik esztendejében inak szélüté-se által ragadá el a' halál, 's teste innen a' Familia sírboltjába levitetett.

Másnap úgymint Sept. 15 dikén az itt nevezett elhunynak Menye is meg-halálozott Gróf Eszterházy Ferentz Ts. K. Kamarás Urnak Hitvесе, szüle-tett Német Ujvári Batthyáni Jóséfa,

Tsillagkeresztes Dáma, életének 38-dik esztendejében, vérhasban.

Sept. 16 kán meghalálozott gonosz-nemű cholera-ban Nagy Mélt. Báró Ter-novai Stipsicz Jósef Belső titkos Ta-nácsos Úr, Leopold A. Tsászár Rende Nagykeresztese, Sz. István Magyar Ki-rály Rende Commendatora, Mária The-resia Katonai Rende Vitéze, 's a' t. Wil-helm Király 10 számú Huszár Rege-mentje második Tulajdonosa, a' Státus Tanácsban a' Katonai Osztály Fő igaz-gatója, 's Lovasság Generalja életének 76-dik esztendejében. Ámbár mint köz-legény kezdette katonai pályáját, de hasz-nos szolgálatját, az érdemeket betsül-ni tudó Felső fényes megtiszteltetésekkel és mind nagyobb nagyobb Hivatalokra lett emeltetéssel jutalmaztatta meg.

L e n g y e l O r s z á g.

A' Lengyel határszélekről Septem-ber 9-kén költ magános-tudósítások sze-rént; Varsó, két napokig Sept. 6 és 7-kén tartó kemény vívás után magát Sept. 8 kán bizonyos feltételek alatt Orosz Fő-hadi Vezér, Gróf Paskievitsnek fel-adta. Ezen nevezetes történet egyes ré-szeiről a' következőket tudjuk: A' város előtt készített erősegek ostromlá-sa Kedden, az az Sept. 6 dikára viradó-ra kezdődött, és a' legnagyobb tüzzel folyt azon egész napon késő estig. Az üt-

közet mind két részről példanélkül való bátorsággal ment. Az Orosz seregek holt testeikkel tölték meg a' sántzokat és úgy mentek azokon keresztül. Szerdán reggel, az az Sept. 7-kén, elkezdődtek az alkudozások, de a' mellyek ismét félbeszakadván, a' dolog újabb tüzzel kelt ütközetre. Az nap este, a' Mokatovtól Povonskig húzott kettős erősségek az Oroszok kezébe estek, kik azután a' Városnak egész Okopai-sántzáig előre nyomultak. Ekkor tehát a' város feltételek alatt feladatott, de a' mellyekről még semmi bizonyost nem tudunk. Sept. 8-kán, délelő t 11 órakor mentek az Orosz seregek legszebb rendel a' városba, a' hol azolta tsendesség van. A' Lengyel seregek megmaradt része, a' volt Igazgatószéknek és Országgyűlésnek tagjaival Prágán túl Modlin felé vonult. Azt mondják, hogy Krukoviacki, ki ha megátalkodott nem lett volna, sok vért megkémélhetett volna, ben maradt a' Városban, mellynek Polgárjai az ütközethen semmi részt nem vettek. September 8 kán délelőtt 10 órakor már a' tsászári-orosz gárdának és nagyszámú artilleriának néhány ezredjei a' Varsón és a' Visztula hídján keresztül Prágába mentek.

Az Orosz főhadi szállásról Sept. 5 és 8-dik napjain (Burkus Státus Ujság) Tsászári Orosz Főhadi vezér Gróf Paskievits, minekelőtte az ütközetre felkészült és jól elrendelt seregének a' Varsó ostromlása elkezdésére jelt adna, hogy semmit, a' mit az emberiség parantsol el ne mulasztson, a' Lengyeleket, tisztességes feltételek alatt való magok feladásával, az alkudozás végett kiküldött General Tannenbergtől, utóljára még egyszer megkínálta. — Ez által azt adta értékre, hogy ő, szüntelen előtte tartván Ő Felségének a' Tsászárnak birodalmi javát munkálkodó Atyai szán-

dékát, mindent elkövet, hogy Varsót az ostrom veszedelmeitől megkémélje, hogy a' vérontásnak és az Országot pusztító háborúnak véget vessen. Mindezekre General Prodzynski azt felelte, hogy ő és bajtársai a' Lengyel Ország és Litvania függetlenségéért fogtak fegyvert, és mindenkor készek a' Varsó omladékaiközzé temetkezni. Látván a' Fővezér, ezen nagy lelkű és felemelkedett érzésű Férjfiúnak hazája 's annak szabadsága éránt buzgó igyekezetét, valamint azt is, hogy ő, a' feltett ajánlásban elhatározó feleletet nem adhat, Varsóba levelet küldött, és az arra adott nem kedvező Felelet megértése után mozdult ki Sept. 5-dikén eddig Raszyn és Nadarzynnál lévő táborával, és ment még az nap este arra a' pontra, a' honnan más nap reggel a' Vóla nevű falu és a' körülte lévő Erőségek ostromlásához hozzá fog kezdeni. Az előre meg tett rendelés szerént a' Gen. Pahlen hadának, legközelébb a' Vóla előtt éjszakra fekvő sántzokat és magát a' falut; General Kreutznak pedig, a' Vóla és Rakovice közt állított sántzbástyát kellett ostromolni. A' Granatéros sereg, és a' Tsászári gárda közt, mellyek között amaz a' Pahlen, e' pedig a' Kreutz segítségére volt rendelve, ment a' Gen. Witt Commandója alatt lévő lovasság. A' Vóla vívására 60 ágyú állíttatott ki, ugyan annyi a' több ostrom aláveendő erősségeknek is. A' sereg balszárnyánál egy jó tsapat lovassággal Gen. Chilkoff jobb szárnyánál pedig Brigadájával, Gen. Muravieff a' Raszyni úton, Gen. Strandmann pedig 2 Bataillonnal, 4 Svadronnal és 6 ágyúval a' Piasecznoi úton állott. Napfeljöttkor a' Főhadi vezér Wlochy nevű faluból, a' hova tette azelőtt való este Főhadiszállását, megindulván, megmozdultak a' hadlábak és a' pattantyúsok is, a' kik felkészül-

vén, munkálkodásokat elkezdtek. Egy óráig tartó rettenetes ágyúzás után, az ostromló hadlábak vívő eszközeikkel együtt megindultak. A' Vólai sántznak éjszaki része a' legelső reá rohanásra mindjárt megvevődött. A' falu megvétele melly árkokkal, palánkokkal és hányásokkal nagyon meg volt erősítve, egy kevéssel több dolgot adott. Mert tsak akkor foglaltathatott el, minekutánna a' hadlábok előtt menő Önkéntesek rettenhetetlen bátorsággal az árkokba bele ugrálván és a' palánkok között sokat kiszaggatván, az azokból készült alkotmányon rést tsináltak és a' hányásokra felmásztak, a' belől óltalmazó katonaságon pedig a' pattantyúsok irtóztató ágyúzása után, erőt vettek. Ezen erősnél mintegy 1000 lengyel esett fogságba, 14 ágyú bészegesztetett. Vólához közel, a' falu és Rokovice közt lévő síkságon túl varsó felé eső sántz-bástyát, a' melly palánkokkal, 5 ágyúkkal és nagyszámú katonasággal volt megrakva, igen erős viadal után a' Gen. Kreutz hada, sok ember veszteséggel tsak ugyan megvette. Az ezen erősnél vett győzedelem után nem sokkal, sok orosz katona megöletett, sok pedig megnyomorított, egy ott volt puskaporos tár felvettetése által. Ezt a' fellobanást eleinte minának gondolván az Oroszok nagyon megrémültek, míg utóljára világosságra jött, hogy az szerentsétlenségéből gyúladt meg. Kevés ideig tartó szünet után, a' pattantyúsok előre nyomulván, kezdék az ellenség sántzainak második rendét, ennek tüzesen folyó viszonozásával, lövöldözni. A' Lengyelek háromszor tettek próbát, hogy Volát vissza vegyék; de hijában. Mind ezeknek végződésével a' Főhadivezér estve Wlochya vissza ment. Sept. 7-kére virradóra 1 órakor, egy Lengyel alkudozó személy jelent meg az előöröknél, jelentvén, hogy General

Prondzynski egyezni akar. A' Fővezér előtt különösnek tetszhetett ez a' jelentés, midőn az Ország gyűlés az előtt való nap arról beszélgetett, hogy a' város feladása tsak a' Lengyel Ország határának azon állapotban leendő elesmerése feltétele alatt fog megtörténni, mellyben az 1772 dik esztendőben volt. Azon beszélgetésnek, melly ekkor Paskievits és Prondzynski közt esett, következése tsak a' volt, hogy hólnap az az Sept. 7-kén délelőtt Paskievits a' Lengyel Igazgatószerk fejével Gen. Krukovickeivel fog öszve jönni és egyességre lépni. A' mi valósággal meg is lett, de ez is tsak azzal a' meghatározással, hogy délután egy órára vég feleletet adjon az Ország gyűlés arra: hogy a' megtörténteokről való meg nem emlékezés mellett (Amnestia) aláadják e' magokat ismét az Orosz Igazgatószerknek vagy nem? Egy óra előtt 10 minutummal jelentí Vólában egy Hirmondó: „hogy az Országgyűlés még elhatározó feleletet nem adhat.“ Paskievits ezt izente: ha tsak ugyan akarnak valami feleletet adni, a' Vólától balra eső úton, küldjék utánna, mert ő az ostrom kezdődése eránt tüstént kiadja a' parantsolatot. A' Hirmondó alig ért a' városhoz, a' midőn a' sántzok második lineájának szegezett körül belől 100 ágyú irtóztató módon durrogtak. Az ekkori ütközet első fertályában zúzta meg a' Paskievits karját egy ágyúgolyóbis, de szerentsére tsak olly gyengén, hogy egy két szempillantásig volt kéntelen a' tsatapiatzon lévő Commandót Gen. Tollnak által adni. Minekelötte az ostrom valósággal elkezdődött volna, Gen. Prondzynski ismét megjelent, mondván Gen. Tollnak: „parantsolatitok betöltettek,“ ez pedig azt izente: „hogy míg az egyezések alá nem íródnak, ő az ellenségeskedésnek végét nem szakasztja. Négy

óra előtt kevéssel indultak meg az ostromló hadlábak. A' Gróf Pahlen hada, a' Granatérosoknak egy részétől segítettve a' Volai úton a' Czyszei sántzot, az ide nem messze lévő sántzbástyát pedig ideig óráig a' Kreutz hadához kötött 11-dik Osztály (Ennek Commandója Hertzeg Gallizinnél volt, a' ki mindjárt az ostrom kezdődésekor sebet kapván, azt elhagyni kénytelenítettett.) támadta meg. A' jobb szárnyánál volt General Muravieff a' maga Brigadájával, a' tsászári gárdának egy brigadájától és egy csapat lovasságtól óltalmazódván. A' tsászári gárdának főrésze mint Tartalék sereg, úgy néződött. A' jobb szárnyának legszélső részén is, a' hol General Chilkoff vezérlett, semmi nevezetes dolog nem történt. A' nevezett Erösségen az oda rendelt had, a' nagy ágyúzás ellent nem állván példátlan vitézséggel keresztül rontott. A' Czysze és a' Jerusalem nevű védfal közt lévő sántzbástya' vívásának, ha szinte a' Gen. Toll vezérlése alatt lévő had elötsapatjai vissza verették is, újonnan való megtámadás által tsak ugyan szerentsés kimenetele lett. A' sántzbástyák bevétele után, a' seregek a' hozzájuk közelgető segítőtsapatokkal együtt, a' város tulajdon sántzaihoz nyomultak elő. Az itt lévő tsataneha tsak egy kevés ideig tartó pihe- nés által megszakasztódva, egész késő éjtszakáig mindég folyt. A' Lengyelek behúzták magokat a' városba; az Oroszok pedig a' sántzokat katonákkal meg- rakván mintegy 80 ágyút szegeztek a' városnak, hogy azt, ha lakosi tsakugyan nyakaskodni találják, öszve lövöldözzék. — Gen. Krukiecki éjtszaka küldött az Orosz fővezérhez ezen izenettel: hogy az Ország gyűlése eloszlott, és mint Director egyedül ő igazgat, — de elete veszedelmével. — A' Következő nap az Orosz seregeknek kiadódott, hogy

minden ellenségeskedéseknek vége van; mivel a' Város, és az egész Ország Ő Felségének a' Tsászárnak és Királynak meghódolt, — a' Lengyel Sereg, a' mint a' Fővezér megparantsolta, Plock felc léptetett, hogy ott várja el Ő Felségének parantsolatját. — Ma reggel foglal- ta el a' Tsászári gárda a' várost. A' Jé- rusalem nevű Bástyához ma vitt és adott által egy Küldöttség Ő Tsászári Magas- ságának Mihály Nagy Hertzegnek ke- nyeret és sőt. A' Prágai hídfőt egy bri- gáda foglalta el. Paskievits ma fog a' Belvedere Palotába menni, — a' ki rosszul léte miatt lóra nem ülhet. Ge- neral Gróf Witt Varsói Kormányozó- nak, Gen. Korff pedig Commandáns- nak neveztetett. A' Délyúgoti részen eső külső városok tsaknem egészen leégtek. A' tulajdonképpen való városban az ágyúk kevés kárt tettek. Az Orosz se- reg vesztesége nem kevés; 4—5000-re tétetik, de nem egészen bizonyos elő- adás szerént.

F r a n t z i a O r s z á g.

Moniteur Sept. 4-kén. Az Éjsza- ki sereg, melly a' tudvalévő tzelra, Bel- giumba ment, már most visszatér Fran- tzia Országba. Egy, körülbelől 12,000 emberből álló Osztály, Gen. Barrois alatt, a' Leopold Király kívánságára és rendelésére, még egy kevés időre a' Bel- giumi földön marad. A' hadi Vezérnek Gerárdnak és Ő Királyi Magasságá- nak az Orleáni Hertzegnek Főhadiszál- lása Maubeugbe fog tétetni, a' hol egyszersmind tábor fog állítatni.

Dupin Károlyt a' Párisi 10 dik Kerület' választó collegiuma, a' Tenge- ri erő Ministerét pedig, Vice-Admiral de Rignyt, a' Boulognéi, Követeknek választották.

A' Követek Kamarájának Sept. 6-kán tartott Ülésében Tracy Ur, egy hosszú javallatot olvasott fel, mellyben, néhány Szeretsen és színes emberek sorsa könnyebbítését illető törvényeket ajánl. — Jouffroy Ur, az Irásba tett kérések (Petition) jelentéséről szóló javallatját így fejtegette ki. Még eddig úgy mond, a' Kamara, a' hozzányújtott Kéréseknek harmadrészét alig halgatta meg. Mint-hogy pedig azok között vagy törvénytelenek vagy egyáltalában semmit nem érők nagy számmal találtnak, ő jónak gondolná egy különös Biztosságnak hatalmat adni arra, melly azoknak betsét is megfontolván a' Kamara minden tagjainak akadályt vethessen az olyan Kérések előterjesztése kívánásában, a' mellyeket a' Biztosság félre vetett, (kivéven azon esetet, ha a' Biztosok mindnyájan nem egyeztek meg abban, hogy valamely Kérés félre vettessék és hogy többé a' Kamara se voksolhasson, annak oda botsáthathatósága felől. Ezen javallatnak Pouillet Ur ellene vólt, mondván: a' Kérések jussa a' Chartában fundálódván azt módosítani annyit tenne, mint a' Chartát megsérteni. De ha tsakugyan módosítónék is most a' jus, kiállhatna jót a' felől, hogy ezt a' legközelebbi törvényhozó test nem fogná ismét módosítani. — A' Deputátusok Kamarája Büróiban Sept. 5-kén vizsgálódott meg Caminade Urnak azon javallatja, hogy a' pompára (luxus) tartozó tárgyakra, millyenek, az inasok, kotsik, pompa lovak, vadász és ölbeli kutyák, (a' juhász kutyákat, mellyek t. i. a' nyáj őrzésére valók kivéven), adó vettessék.

September 3-kán Roger Úr a' Követek Kamarájában egy javallatot olvasott fel, melly hét tzikkelyekből állott, a' Fogságról; annak idejéről, hogy t. i. meddig tartson, azon Kezességekről mel-

lyek által a' Fogoly a' tömlöztből kijöhet, — az Őrzők' kötelesegeiről és azon büntetésekről, mellyekkel azokat, ha kötelességeket elmulasztják, büntetni kell.

Több Párisi Újságokban lehet a' következő levelet olvasni: „Ham Aug. 28-kán 1831. Uraim! Némely Újságokban, (úgy mint a' National és a' Gazette de Tribuneaux-ban) egy levél van, mellynek szerzője; a' mint mondják egy katona — egyedül való szomorú foglatja pedig a' Hami Kastély. Ezen levél tsupa hazugságokkal van tele. Meg nem foghatom, mi gonosz szándék indithat valakitt arra, hogy az affele dolgokról úgy hazudjon. A' Hámban lévő Statusfogház igen rosszúl van elintézve és általában nagyon egészségtelen; környéke alattson, motsáros és délig sűrű köddel van beborítva. Abban senkinek, különösen a' foglyoknak, kertjek nintsen. Az ő egész sétáló helyek egy mindöszeve is 180 lábnyi hosszú és olyan keskeny Völgyetske, a' mellyben 2 személy nehezen mehet egymás mellett, és a' mellynek aljáról szüntelen veszedelmes gőz emelkedik a' levegőbe. Az eledel, melly az itt lévő Status foglyainak adódik, olly gazdag, pompás, és válogatott, hogy én sokszor nem ebédeltem egyebet egy darabotska kenyéرنél. A' Hámban lévő Foglyok nem játékkal töltik idejüket, mert van nekik mivel bajlódni. Nem emlékezem, hogy ez, 13 hónapok alatt, miolta szabadságomtól megfosztatva élek, tsak egyszer is megtörtént volna. Az ő életek, a' mint a' szükség hozza magával, kedvetlen és szomorú. Egyedül való mulatságok nekik a' tudományok. Az olyanok, kik azokat attól a' tisztelettől is megakarják fosztani, a' mivel az érdeme szerént szenvedő Szerentsétlen eránt kiki tartozik viseltetni, talán érdekesek arra, hogy az em-

ber rajtok szánakozzon, — én azt hiszem, és szánom őket. Van szerentsém 's a' t.
Peyronnet.“

G ö r ö g O r s z á g.

Nauplia Aug. 17-dikén. A' mostani Kormányszék (Gróf Capodistrias) ellen feltámadván a' Hydrioták Póroszban a' fegyvertárt 's a' Kikötőben volt görög hajóssereget elfoglalták. Orosz Contra-Admirál Ricord a' tájon lévén egy fregáttal és két briggel, mihelyt ezt megtudta, tudokra adta a' történetet az Anglus és Frantzia hajós vezéreknél, 's míg azok segítségre jöhetnének, a' Póroszi kikötő eleibe állott, ne hogy a' Görögök a' hajóssereget onnan Hydrába vigyék 's erejüket azzal neveljék. Egy görög Corvet erővel be akara a' kikötőbe menni, erre az Orosz Admirál tüzelte. Ez jeladás vala az ütközetre. Az üzőbe vett görög hajó visszazonozta a' tüzelést, de a' kikötő sántzaiból is tüzelni kezdének a' görögök a' többi Orosz hajókra; úgy hogy a' két brig, mellyeken 12 ember tsak hamar elesett 's 30-tan megsebesítettek, nagy nehezen tudta magát visszahúzni. Ez történt Aug. 8 kán. Későbbben egy frantzia hajó is érkezék Póroszhoz, és ekkor elkezdének Ricord Admirál az anglus és frantzia Tisztek, Maurocordatóval és Miaulis Admirállal alkudozni, azt kívánván, hogy a' görög hajós sereg adasék által a' három Hatalmasságok Vezéreinek, míg erről a' görög Igazgatószék tudósíttatnék. Miaulis erről hallani sem akart. Végre Aug. 13 kán ismét szóba ereszkedett egy frantzia Tiszt Miaulis Admirállal; 's ez alatt látják az Orosz Admirál hajójáról, hogy a' görög hajóslegények tsajkákra szállanak és sietnek a' flottától eltávozni. Azt gondolják tehát, hogy a' hajós seregről a' Görögök

le akarnak mondani. Egyszerre azonban tsak azt látják, hogy a' görög fregát, (Hellás) 's a' többi hajók tűzben lángban állanak 's rettenetes ropogások és durrogások között a' levegőbe felvettetnek. Miaulis készebb volt a' görög hajóssereget semmivé tétetni, mint azt az Orosz Admirálnak, a' ki azt erőszakkal is elfoglalta volna, általengedni.

H o l l a n d i a.

A' Belga hadi Minister, mindazon Kerületekbe, a' hol a' Frantzia Katonák vagynak egy Kerülő írást jártat a' Kerületek Igazgatóihoz, mellyben kéri őket, ezen a' Kerületbéli Biztossághoz tüstént adandó Parantsolatra: hogy t. i. az, a' Frantzia seregtől Eleség és Abrak dolgában Requisitio útján gondoskodjék. Biztatásokra ezt veti végére: „azt úgymond bizonyosan nem tudja, hogy a' Frantzia Sereg medig fog Belgiumban maradni, — de azon mindenképpen igyekezik, hogy az eleségnek és abraknak a' Requisitio útján való szállítása és adása, minél előbb megszünjön. Míg a' lenne, (így kéri az Igazgatókat) addig is tegyenek a' Kerületbéli Biztos Urakkal, a' Közönségek és a' Frantzia Katonai Tanátsal olyan rendszabásokat, hogy a' sereg a' szükséges dolgokban hátramaradást, ne szenvedjen.“ — A' Frantzia Seregnek eddig Brüsszelben volt Főhadiszállása, 30 dik Augustusban Nivellebe tevődött által.

B é t s.

Bétsben, a' belső és külső városokban:

Sept. 16-ig megbetegedtek cholera-ban 307-en; meggyógyultak 5-en; meghaltak 152-en; orvosoltattak még 170-en.

Sept. 17-kén szaporodott a' betegek száma 111 el; ez napon meggyógyultak 7-ten; meghaltak 36-tan; orvoslás alatt voltak 258-an.

Sept. 18-dikán megbetegedtek 130-tan; meggyógyultak 7-ten; meghaltak 59-en; orvosoltatnak még 302-en.

Sept. 19-dikén délig megbetegedtek 117-ten; kigyógyítottak 17-ten; meghaltak 41-en; orvosi gondviselés alatt vagynak még 561-en.

E' szerént Sept. 14-kétől kezdve 19-dikéig délig, megbetegedtek 665-ten; meggyógyultak 56-tan; meghaltak 268-tan orvoslás alatt vannak még 561-en.

H i r d e t é s.

Hogy azok a' számos Tanuló Ifjak, kik esztendőnként Magyar Országból és Galitziából szoktak Bétsbe jönni tanulások folytatására, eleitől fogva annál bizonyosabban részt vehessenek a' tanításban; meghatározatott, hogy a' folyó esztendőben az 1851/52-diki Oskolai esztendő Nov. 1-ső napján fog kezdődni, még pedig mind a' Bétsi Gymnasiumokban mind a' Ts. K. Universzításnál; a' mi ezennel köz hírré tétetik, a' Ts. K. A. Ausztriai Rórmányszék által. Bétsben Sept. 12-dikén 1851.

M a g y a r O r s z á g.

Esztergomból azt a' szomorú tudósítást vettük, hogy az Ország Herzeg Primássa Rudnay Sándor Kárdinális Ő Eminentziája és Esztergomi Érsek Sept. 13-kán dél előtt tizenkettőfél órakor inak szélütése következtében világi fényes pályáját elvégezvén, az örökévalóságra általköltözött.

Nagy Méltos. Báró Vicsapi Malonyai Nép. János első Udv. Vice Cancellárius Úrnak Hitvese, született Báró Révay Juliánna, Tsillagkeresztes Dáma, 's a' Fels. Tsászárné Palotás Dámája, Spaczán Poson Várm-ben, rövid idei betegsége után Sept. 6 dikán élete 46 dik esztendejében meghalálozott.

Budán a' Királyi Helytartó Tanács üléséből Sept. 9-dikén kiadatott Jelenítés szerént Magyar Országon már 78-ra szaporodott a' Törvényhatóságok száma, mellyekben a' Cholera elhatalmazott. Az eddig előszámláltakhoz Kis Szeben, Körmöztz, Eszék és a' Bánsági Határnokok hozzájövén 1,801-re megy a' choleras Helyek száma. Ezekben, Jun. 13-kától, Sept. 13-káig a' betegek száma 187,495-re megy; meghaltak 87,475-en; meggyógyultak 60,458-an; és orvoslás alatt vagynak 39,862-en.

Eger Városában, a' Cholera kiütvén, a' nyavalya pusztításáról nyomtatott tabellák adattak ki, a' Város Fő Bírója Tek. Najmajer János Tábla Bíró, és Tek. Benkő Ignátz városi rendes Fő Orvos és Tábla Bíró Urak aláírásokkal, mellyeknek rubrikái, az utolsót vevén Sept. 12-dik napjáról ekként vagynak:

A' város népessége 18,529. Ezek közül találtattak Julius 21-kétől Sept. 10-ke estvéig az Ispotályban lévőkkel együtt 382 betegek. Meghaltak az Ispotályban 67-ten. Otthon, 120-an. Öszvesen 187-ten. Meggyógyultak: az Ispot. 89-en. Otthon, 93-an, Öszvesen 182-ten. Orvoslás alatt vagynak az Ispotályban 5-ten, Otthon 8-an. Midőszve 13-an. Sept. 11-dikán újra 11-en betegedtek meg; meghaltak ez nap 2-ten meggyógyultak 6-tan, 's még 16-tan betegen maradtak. — A' más külömbféle nyavalyákban meg-

haltak száma ezen Tabellában külön tételt ki. P. o. Sept. 11-kén más nyavalyákban 5 ten haltak meg.

T. N. Tolna Vármegye Duna menti vidékéről. Valamint a' mult tavaszon a' Duna árja a' legszebb, 's legtermékenyebb Duna menti réljeinket borítva tartotta: úgy a' Médárdusi gyakori essözések miatt a' víz árjától megmaradt Szénáinkat sok bajjal, egyéb mezei munkáink legnagyobb hátra maradásával készíthettük el. Nem külömben a' Hazánkat meglepő epe-mirigy nyavalya dühösködése, és a' gyakori sebes essözések miatt hasonló nehézségekkel volt egybe kötve az Isteni gondviseléstől külömben megáldott aratásunk végzése, gabonáink öszvehordása, 's azoknak elnyomtatása. — Ezen tsapások mellett azomban a' legbuzgóbb háláadó érzéssel áldjuk az Egek Urát; hogy a' dühösködő nyavalya mérge ezen nemes megyében inkább inkább gyengül; hogy ezen nyomorúságunkban kedvezőbb gabona terméssel, 's azon édes reménnyel ajándékozott bennünket, hogy a' dazdag gerezdekkel megáldott szőlőink bő szürettel fogják megjutalmaztatni munkálódásainkat. —

H i r d e t é s.

Fő Méltóságú Hertzeg Batthyáni Filep Úr' Titt. Ő Kegyelmessége Körmendi Uradalom részéről köz hírré tétetik, hogy Tettes Nemes Zala Vármegyében, Zala-Egerszegh és Zala-Lövőközött, a' Zala vize mellett fekvő Zala Szent Györgyi Helység minden némű haszonvételeivel együtt a' követ-

kező Mind-Szent hava' 10-dik napján a' többet ígérőnek árverés által haszonbérbe ki fog adatni. A' Feltételeket Bétsben a' Hertzegi Kormányánál vagy Körmenden az Uradalmi Tisztségeknél előre is meglehet látni. A' kibérelni szándékozók a' ki tett napon Zala Szent-Györgyön a' Tiszti lakásban reggeli 9 órára megjelenni ne terheltessenek.

Szeyff Alajos,
Gazdaságbéli Hertzegi Tanácsos.

Nyilvánvaló Köszönet.

Tekéntetes Csokeryán György Úr, mint Ns Torontál Vármegyének rendszerént való Orvos Doctora, a' Ki isalól irtat Bétsből Temesvárra tett útazása alkalmával, egy felette veszedelmes, és úgy szólván halálos nyavalyából, az ő fáradhatatlan szorgalmatossága és a' betegek ápolgatásában kimutatott Orvosi Tudománya által, nem tsak megszabadította, hanem előbbi friss állandó egészségét telyesen vissza is térítette, mellyért tehát tisztelt Doctor Úrnak ezennel nyilván való, és háláadó alázatos köszönetét kimondani legszentebb kötelességének tartja. Kis-Aszszony hava 26 kán 1831.

Molnár Kristóf,
Bétsi Kereskedő.

A' pénz folyamát September' 19-kén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	78 3/4
Az 1820-béli sorsosok,	156 1/2
Az 1821-béli hasonlók,	116 3/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	39 1/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	949 4/5 for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Marton J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)